



ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : Αρχαία Ελληνικά – Αδίδακτο Κείμενο

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : Νοεμβρίου 2022

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ : 3

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ : 3 ώρες

Αδίδακτο κείμενο: Ξενοφῶντος, Κύρου παιδεία 8.1.1.-8.1.3.8

Η Κύρου παιδεία αποτελείται από οκτώ βιβλία όπου περιγράφεται η ζωή και τα χαρακτηριστικά ενός ιδεώδους ηγεμόνα. Ως ιδεώδης ηγεμόνας παρουσιάζεται εδώ ο βασιλιάς Κύρος ο Β' (6ος αι. π.Χ.), ιδρυτής της περσικής αυτοκρατορίας. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο Ξενοφώντας εκθέτει τα οφέλη από την υπακοή στον ηγέτη.

Κῦρος μὲν οὖν οὕτως εἶπεν· ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Χρυσάντας καὶ εἶπεν ὡδε.

Αλλὰ πολλάκις μὲν δή, ὡς ἄνδρες, καὶ ἄλλοτε κατενόησα ὅτι ἀρχων ἀγαθὸς

οὐδὲν διαφέρει πατοὸς ἀγαθοῦ. οἱ τε γὰρ πατέρες προνοοῦσι τῶν παίδων

ὅπως μήποτε αὐτοὺς τὰ γαθὰ ἐπιλείψει, Κῦρος τέ μοι δοκεῖ νῦν συμβουλεύειν

ἡμῖν ἀφ' ὃν μάλιστ' ἂν εὐδαιμονοῦντες διατελοῖμεν· ὁ δέ μοι δοκεῖ

ἐνδεέστερον ἦ ως ἔχοην δηλῶσαι, τοῦτο ἐγὼ πειράσομαι τοὺς μὴ εἰδότας

διδάξαι. ἐννοήσατε γὰρ δὴ τίς ἂν πόλις πολεμίᾳ ὑπὸ μὴ πειθομένων ἀλοίη· τίς δ'

ἄν φιλίᾳ ὑπὸ μὴ πειθομένων διαφυλαχθείη· ποῖον δ' ἂν ἀπειθούντων στράτευμα

νίκης τύχοι· πῶς δ' ἂν μᾶλλον ἐν μάχαις ἡττῶντο ἀνθρωποι ἢ ἐπειδὴν ἀρξανται

ἰδίᾳ ἔκαστος περὶ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας βουλεύεσθαι· τί δ' ἂν ἄλλο ἀγαθὸν

τελεσθείη ύπο μὴ πειθομένων τοῖς κρείττοσι· ποῖαι δὲ πόλεις νομίμως ἀν
οἰκήσειαν ἡ ποῖοι οἶκοι σωθείησαν· πῶς δ' ἀν νῆες ὅποι δεῖ ἀφίκοιντο· ήμεῖς δὲ ἀ
νῦν ἀγαθὰ ἔχομεν διὰ τί ἄλλο μᾶλλον κατεπράξαμεν ἡ διὰ τὸ πείθεσθαι τῷ
ἀρχοντι; διὰ τοῦτο γὰρ καὶ νυκτὸς καὶ ήμέρας ταχὺ μὲν ὅποι ἔδει παρεγιγνόμεθα,
ἀθρόοι δὲ τῷ ἀρχοντι ἐπόμενοι ἀνυπόστατοι ἥμεν, τῶν δ' ἐπιταχθέντων οὐδὲν
ήμιτελὲς κατελείπομεν. εἰ τοίνυν μέγιστον ἀγαθὸν τὸ πειθαρχεῖν φαίνεται εἰς τὸ
καταπράττειν τὰ γαθά, οὕτως εὖ ἴστε ὅτι τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ εἰς τὸ διασώζειν ἀ δεῖ
μέγιστον ἀγαθόν ἐστι.

Λεξιλόγιο

εἰδότας: μτχ του ρήματος οιδα= γνωρίζω

ἔχον: παρατατικός του χρή = ἐπρεπε

ἐπιτάττομαι= προστάζομαι, διατάζομαι

διατελῶ + κατηγορηματική μετοχή= διαρκώς είμαστε ευτυχείς (μεταφράζουμε
τη μετοχή σαν ρήμα και το ρήμα διαρκώς)

Παρατηρήσεις:

**Γ.1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα “ Κῦρος μὲν οὖν οὕτως εἶπεν ... τοὺς μὴ
εἰδότας διδάξαι** (μονάδες 20)

Γ.2. Με ποιον συγκρίνει ο Χρύσαντας τον Κύρο και γιατί. (μονάδες 10)

Γ.3 α. κατενόησα, διαφυλαχθείη, ἄρξωνται. Τα τρία αυτά ρήματα βρίσκονται σε χρόνο αόριστο (ενεργητικό, παθητικό, μέσο). Να γραφεί το ίδιο πρόσωπο στον άλλο αριθμό στην έγκλιση που βρίσκονται. (μονάδες 3)

Γ.3. β. Πειθομένων, διαφυλαχθείη: Να γραφεί το β ενικό υπερσυντελίκου στη φωνή που βρίσκονται . (μονάδες 2)

Γ.3. γ. Στο απόσπασμα “ τίς δ' ἀν φιλία ... ὅποι ἔδει παρεγιγνόμεθα” Να εντοπίσετε τα ουσιαστικά της α κλίσης και να γράψετε την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό. (μονάδες 5)

Γ.4. Να εντοπίσετε τα υποκείμενα των παρακάτω ρηματικών τύπων: πατρὸς, ἀγαθοῦ, ἡμῖν, δηλῶσαι, διδάξαι. (μονάδες 10)

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!